

7b.3-IV. Icke-monetär värdering

I de fall där en konsekvens av något skäl inte bedöms rimlig att värdera monetärt uppmuntras användaren av Excelprogrammet att i den samhällsekonomiska analysen göra en icke-monetär värdering. Sådana icke-monetära värderingar kommer att synas i Excelprogrammets resultatrapport tillsammans med resultaten av de monetära värderingarna. En vanlig anledning till att en monetär värdering inte kan göras är att det inte finns några relevanta värderingsstudier som har skattat monetära värden för just den konsekvens som ska värderas, och att det heller inte bedöms vara rimligt att göra någon ny värderingsstudie.

I princip kan den icke-monetära värderingen göras på (åtminstone) tre olika sätt, se vidare Naturvårdsverket (2015):

1. Kvalitativ värdering: Värdet uttrycks i ord.
2. Semi-kvantitativ värdering: Värdet uttrycks genom någon slags poängskala.
3. Kvantitativ värdering: Värdet uttrycks genom någon fysisk enhet, t.ex. mängden råvaror som produceras under en viss period eller antalet besök till ett rekreationsområde under en viss period.

Syftet med den icke-monetära värderingen är exakt samma som den monetära värderingen, nämligen att säga något om hur konsekvensen påverkar människors välbefinnande. Det är viktigt att ha detta syfte i åtanke när den icke-monetära värderingen görs.

Här följer ett enkelt fiktivt exempel på hur den icke-monetära värderingen kan se ut. Vi antar att vi har att göra med ett miljöprojekt som gynnar ett visst habitat, som i sin tur kommer att leda till ökade fångstmöjligheter av en viss fiskart. Andra effekter kan såklart också uppstå, men för enkelhetens skull håller vi oss till ökad fångst.

1. Kvalitativ värdering: De större fångsterna av fiskarten gynnar invånarna i Fiskestad, eftersom fiskarten är en viktig matfisk för befolkningen.
2. Semi-kvantitativ värdering: Fångstökningens storlek för invånarna i Fiskestad motsvarar 5 poäng på en 10-gradig skala.
3. Kvantitativ värdering: Fångstökningen per år blir totalt 200 ton för invånarna i Fiskestad, dvs. 20 kg per invånare och år.

Om det finns ett marknadspris på fiskarten, och om de ökade fångstmöjligheterna är en marginell förändring, skulle informationen i den kvantitativa värderingen i det här fallet enkelt kunna användas för en monetär värdering:

4. Monetär värdering: Fångstökningen per år, totalt 200 ton för de 10 000 invånarna i Fiskestad, multiplicerat med marknadspriset 0,1 Mkr/ton för fiskarten = 20 Mkr per år, eller 2 000 kr per invånare och år.

Referenser

Naturvårdsverket, 2015. Guide för värdering av ekosystemtjänster. Rapport 6690, Naturvårdsverket, Stockholm.